

Πεζογραφικά Πορτρέτα Το γράψιμο απαιτεί πάθος, εμμονή

Media: ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ Page: 14 Published at: 13-03-2022
Author: Surface: 1095.49 cm² Circulation: 0
Subjects:

Πεζογραφικά Πορτρέτα

Επιμέλεια:
ΑΝΤΩΝΗΣ Δ. ΣΚΙΑΘΑΣ,
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΟΣ Η. ΚΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΡΣΗ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Το γράψιμο απαιτεί πάθος, εμμονή

Ποιο ήταν το πρώτο λογοτεχνικό βιβλίο που θυμάστε να κρατήσατε στα χέρια σας ως παιδί και με ποια αφορμή;
«Ο άνθρωπος που μίκραινε» του Richard Matheson. Δεν ήταν το πρώτο λογοτεχνικό βιβλίο που διάβασα, αλλά το πρώτο που θυμάμαι πολύ έντονα να το κρατώ στα χέρια μου τρέποντας για την επόμενη σελίδα. Ήταν τρομακτικό μ' έναν υπόγειο τρόπο και με σουρεαλιστική διάσταση.

Υπάρχουν συγγραφείς, Έλληνες και ξένοι, που επηρέασαν καθοριστικά τον τρόπο γραφής σας;

Υπάρχουν πολλοί, Έλληνες και ξένοι. Ποιτές κυρίως. Οι ποιητές που με επηρέασαν όταν ήμουν μικρή, εξακολουθούν να είναι οι αγαπημένοι μου. Ο Ελιот, ο Καβάφης, ο Εζρά Πάουντ, ο Κάμινγκς. Αλλά ακόμη και σήμερα ένα βιβλίο που διαβάσω και με συναρπάξει, παραμένει μέσα μου και με επηρεάζει με τον δικό του τρόπο.

Η πεζογραφία απαιτεί σχεδιασμό και μεγάλη διάρκεια συγγραφικής αφοσίωσης. Πώς ακριβώς γράφετε μια ιστορία; Κάνετε ένα προσχέδιο, κρατάτε σημειώσεις, υιοθετείτε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα εργασίας;

Το γράψιμο απαιτεί πάθος, εμμονή. Ξεκινάς από ένα μικρό θραύσμα κι αρχίζεις να σκάβεις. Σκάβεις, σκάβεις, πετάς τα μπάζα και συνεχίζεις. Υπάρχουν εκπλήξεις σ' αυτή τη διαδικασία. Είναι μια διαδικασία μύησης και για τον ίδιο τον συγγραφέα. Μερικές φορές κάνω προσχέδια, αν και στη συνέχεια ξέρω ότι θα ανατραπούν, κι αυτό είναι πολύ ενδιαφέρον γιατί το γράψιμο είναι συνεχής ανακάλυψη. Αν ήξερα από την αρχή γράφοντας ένα βιβλίο που πρόκειται να καταλήξω, θα βαριόμουν, δεν θα το έγραφα ποτέ.

Οι χαρακτήρες των έργων σας είναι προϊόν μυθοπλασίας ή εμπνέονται από βιωμένες εμπειρίες της προσωπικής σας ζωής; Υπάρχουν κάποιες που συγγενεύουν με εσάς;

Οι χαρακτήρες είναι κάτι ανάμικτο από ζωή βιωμένη και ζωή ενοποιημένη.

Θεωρείτε ο σύγχρονος πεζογράφος να «αποδράσει» από το ιδιωτικό του όραμα και να γίνει συμμετοχός ή δημιουργός ενός κοινωνικού οράματος; Κατά πόσο και σε ποιο βαθμό επηρεάζει το διαδικτυακό έναν ανάλογο τρόπο σκέψης;

Το προσωπικό όραμα ενός συγγραφέα είναι πάντα κοινωνικό, άσχετα από τις προθέσεις του. Ας πάρουμε το ακραίο παράδειγμα της ροζ λογοτεχνίας, δεν προβάλλει έναν κόσμο σαν χρυσομένο κουφέτο;

Ως πολίτης ο συγγραφέας έχει υποχρεώσεις, όπως όλοι μας. Αλλά το παραπάνω βήμα, το να γίνει πρωτοεργάτης ή σπαθός ενός κοινωνικού οράματος, αφορά τον ίδιο ως άτομο κι όχι το συγγραφικό του έργο. Αν είναι καλός συγγραφέας, θα του έλεγα να συνεχίσει να γράφει. Ο Τολστόι υπήρξε εξαιρεσιμ.

Ποια είναι εκείνα τα χαρακτηριστικά στοιχεία που θεωρείτε ότι «κάνουν» ένα βιβλίο να είναι πολύ σημαντικό και να «αντέχει» στον χρόνο;

Φυσικά το πόσο καλό είναι το βιβλίο, αλλά παίζει ρόλο και ο παράγοντας τύχη. Αν το βιβλίο βγυλίκε τη σωστή εποχή, αν το κοινό ήταν έτοιμο να το δεχτεί και ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες του, αν το υποστήριξαν σημαντικές προσωπικότητες που το βοήθησαν να περάσει στις επόμενες γενιές. Μερικές φορές ένας συγγραφέας μένει θαμμένος για χρόνια και μετά χάρη σ' ένα τυχαίο γεγονός ανακαλύπτεται ξανά. Ετσι έγινε με την Τζην Ρος. Επίσης η μετάφραση παίζει σημαντικό ρόλο. Μην αμφιβάλετε ότι υπάρχουν αριστουργήματα γραμμένα σε «μικρές» γλώσσες, σε γλώσσες που δεν έχουμε πρόσβαση, και που μπορεί να μη τα γνωρίσουμε ποτέ.

Η πεζογραφία μπορεί να «θρέψει» τον συγγραφέα; Πώς αντιμετωπίζετε επαγγελματικά τον βίο σας;

Νομίζω ότι λίγοι είναι οι συγγραφείς στην Ελλάδα που ζουν από τα βιβλία τους κι εγώ δεν είμαι ανάμεσά τους.

Ο χώρος της λογοτεχνίας γενικότερα και της πεζογραφίας ειδικότερα, όπως έχει δείξει η ιστορία, συνιστά τόπο μικρών και μεγάλων αιμακίων. Εσείς πώς τις βιώνετε;

Είμαι εντελώς έξω. Μαθαίνω τα λογοτεχνικά νέα πάντα με καθυστέρηση.

Ποιες συμβουλές θα επιθυμούσατε να δώσατε σε νεότερους συγγραφείς;

Το σχολείο των συγγραφέων είναι οι άλλοι συγγραφείς, η αντιμετώπιση μαζί τους, το παθιασμένο διάβασμα.

ΕΡΓΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

Η Ερση Σωτηροπούλου έχει γράψει ποιήματα, νουβέλες και μυθιστορήματα. Το έργο της έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία: με το Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας και με το Βραβείο του περιοδικού Διαβάζω για το μυθιστόρημα «Ζηγκ-ζαγκ στις νεραντζές», με το Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών για το μυθιστόρημα «Εύα», με το Κρατικό Βραβείο Διηγήματος για τη συλλογή διηγημάτων «Να νιώθεις μπλέ, να ντυθείς κόκκινα», και με το βραβείο Dante Alighieri για την ποίηση στην Ιταλία. Το μυθιστόρημά της «Τι μένει από τη νύχτα» απέσπασε το Prix Méditerranée Étranger στη Γαλλία και το Εθνικό βραβείο ALTA στις ΗΠΑ. Έργα της έχουν μεταφραστεί στα αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά, ισπανικά, σουηδικά, τουρκικά, φινλανδικά και ιταλικά.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Subject: Περί ομορφιάς πίνοντας δυνατό καφέ μετά από 60 ώρες αγρύπνιας From: ifarsa@hotmail.com Sent: 11/5/2015

To: spourgitis@gmail.com
Θυμάσαι τότε που συζητούσαμε στην Κιβωτό; Ότι η ποίηση δεν ανήκει στους ποιητές - η ποίηση ανήκει σ' αυτούς που τη χρειάζονται. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και με την ομορφιά πιστεύω. Δεν μπορώ να ζησω χωρίς ομορφιά. Μια μέρα χωρίς κάποιο ερέθισμα, χωρίς έμπνευση, είναι μια νεκρή μέρα. Με ισοπεδώνει. Γίνωμαι κέλυφος άδειο. Θέλω να παω. Η ομορφιά μου ανήκει. Τι λες, Προχωράμε καθόλου;

Re: Τα σημεία
From: spourgitis@gmail.com
Sent: 5/7/2015 To: ifarsa@hotmail.com
Η ποίηση ενώ δεν μπορεί ν' αντέξει τον συμβατικό μετρησιμολόγο, ενίοτε τον ερωτεύεται. Σ' αυτή την περίπτωση, απλώς επιβιώνει ίσως χωρίς να πρόβεται και να προδίδει. Ένα σύννεφο που αντί για την υγρασία που ευφραίνει την αμπελιά, μου φέρνει θάληφι ανεξήγητη και εξηγήσιμη. Πάντως θέλω να σε δω σύντομα.